

การศึกษาสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่
อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์

A STUDY OF THE COMPETENCY OF ACCOUNTANTS IN THE DIGITAL ERA
OF ACCOUNTING OFFICES IN MUEANG UTTAEADIT DISTRICT,
UTTARADIT PROVINCE

น้ำฝน น้อยนา^{1*} ภัทรศรี สมสมัย¹ บุศรา คงศักดิ์¹ ผกามาศ พุกอินทร์¹ จันทร์เพ็ญ บุญหมื่น¹
และอดุลย์ พุกอินทร์²

¹หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์

²คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Namfon Noina^{1*} Phatharasri Somsamai¹ Budsara Kongsak¹ Pakamas Phuk-in¹
Chanphen Bunmuen¹ and Adun Phuk-in²

¹Bachelor of Technology, Program in Accounting, Uttaradit Vocational College

²Faculty of Industrial Technology, Uttaradit Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: namfonnoina24@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ การศึกษาสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักบัญชีจาก 5 สำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 91 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง Two-Way ANOVA ซึ่งมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 30-39 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี 1-5 ปี ผลการวิเคราะห์สมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัล พบว่า ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 4.65 รองลงมา คือ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร 4.38 ด้านการจัดการความเครียด 4.35 ขณะที่สมรรถนะด้านความหลากหลายทางภาษา มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด 2.68 นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ Two-Way ANOVA พบว่าสมรรถนะทั้ง 10 ด้าน มีผลต่อการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานในสำนักงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < 0.05$ และช่วงอายุประสบการณ์ทำงานไม่มีผลต่อสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัล $p > 0.05$

คำสำคัญ: สมรรถนะนักบัญชี, นักบัญชียุคดิจิทัล, สำนักงานบัญชี

Abstract

This study aims to analyze the competencies of digital-age accountants. The population group used in this project consists of accountants from 5 accounting firms in the Muang District of Uttaradit Province, Thailand, totaling 91 people. A questionnaire was used as a tool to collect data. The statistics employed for the study include percentage, mean, standard deviation, and hypothesis testing through two-way analysis of variance (ANOVA), with a significance level of 0.05.

The study found that the majority of respondents were female, aged between 30-39 years, with a bachelor's degree or its equivalent, and had 1-5 years of experience in accounting. The analysis of digital-age accountants' competencies showed that the highest average score was for the application of technology 4.65, followed by interpersonal interaction and communication 4.38, and stress management 4.35, in that order. Meanwhile, the competency in language diversity had the lowest average score 2.68. Additionally, the ANOVA statistical analysis revealed that the 10 competencies had a statistically significant impact on the selection of personnel for accounting firms $p < 0.05$, while age and work experience did not significantly affect the competencies of digital-age accountants $p > 0.05$.

Keywords: Accountant Competency, Digital Era Accountant, Accounting Offices

1. บทนำ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในภาคธุรกิจและวิชาชีพบัญชี เทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลให้บทบาทของนักบัญชีเปลี่ยนแปลงไป โดยระบบอัตโนมัติช่วยลดภาระงานประจำ (ธรรินทร์ ใจเอื้อพลสุข และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธุ์, 2566) ขณะเดียวกันก็เพิ่มความคาดหวังด้านทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นักบัญชีจึงเผชิญแรงกดดันในการปรับตัว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในสำนักงานบัญชีให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ เทคโนโลยีที่มีความสามารถในการทำงานซ้ำ ๆ หรือทำงานที่มีความซับซ้อนได้แทนที่มนุษย์ นักบัญชีจึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะในด้านที่เทคโนโลยีไม่สามารถทดแทนได้ เช่น ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงลึก การให้คำปรึกษาทางการเงิน การตัดสินใจในเชิงกลยุทธ์ รวมถึงการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสาร และการทำงานร่วมกับทีมงาน สมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัลจึงมีความสำคัญกับวิชาชีพบัญชี อาทิเช่น ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานบัญชีอย่างถูกต้องตามกฎหมาย (Imjai et al., 2023) พร้อมทั้งมีความเชี่ยวชาญ ด้านการคิดวิเคราะห์และการใช้เทคโนโลยีในวิชาชีพ (อริยา สรศักดิ์, 2562) โดยสมรรถนะดังกล่าวจึงครอบคลุมหลากหลายด้านกับวิชาชีพบัญชี (พิชญุตม์ ภาศักดิ์, 2563)

สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีจึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการคัดเลือกบุคลากรสำหรับสำนักงานบัญชี เนื่องจากนักบัญชีในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีทักษะ และความรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านเทคโนโลยี การบริหารจัดการธุรกิจ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจ และการให้คำปรึกษาในด้านการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สำนักงานบัญชียังต้องปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ทั้งในด้านการกระบวนการทำงาน การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาองค์กรให้สามารถแข่งขันในตลาดได้อย่างยั่งยืน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2564; นพฤทธิ์ มั่นมี, 2566)

จังหวัดอุดรดิตถ์เป็นจังหวัดที่มีสภาพเศรษฐกิจที่มีการผลิต ผลผลิตทางการเกษตรอย่างหลากหลาย รวมถึงมีบริษัทผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป โดยธุรกิจที่จดทะเบียนในกรมธุรกิจการค้า 2,976 ราย และจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม 1,615 ราย ซึ่งธุรกิจส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำบัญชีด้วยตนเอง แต่ใช้วิธีการจ้างสำนักงานบัญชีในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย การจัดทำงบการเงิน และการยื่นภาษีตามกฎหมาย เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ (วรพล จันทะพันธ์ และคณะ, 2565)

การศึกษานี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์สมรรถนะที่จำเป็นของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ซึ่งมีอิทธิพลต่อการคัดเลือกบุคลากรในสำนักงานบัญชี โดยผลการศึกษายกมาช่วยกำหนดแนวทางในการพัฒนานักบัญชี ทั้งใน

จังหวัดอุดรดิตถ์และพื้นที่อื่น ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ยังมุ่งส่งเสริมการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาสาขาการบัญชี ผ่านการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นทักษะด้านเทคโนโลยี การวิเคราะห์ข้อมูลทางธุรกิจ และความเข้าใจในการใช้เครื่องมือดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชี นอกจากนี้ ข้อมูลจากการศึกษายังเป็นแนวทางสำคัญสำหรับนักบัญชีที่ต้องการพัฒนาตนเองให้สามารถทำงานได้อย่างมืออาชีพในยุคที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญ ช่วยให้สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพ และแข่งขันได้อย่างมั่นคงในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชี ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์

2.2 เพื่อเปรียบเทียบทางสถิติกับสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชี ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์

3. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรม แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัย ดังนี้

3.1 สำนักงานบัญชี หมายถึง บุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ที่มีการจดทะเบียนและมีสถานที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย ให้บริการด้านการทำบัญชีในรูปแบบองค์กรที่มีโครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจน โดยต้องมีหัวหน้าสำนักงานบัญชีอย่างน้อย 1 คน ซึ่งมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี ปฏิบัติงานเต็มเวลา และแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า นอกจากนี้ ต้องมีผู้ช่วยผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติทางการบัญชี ระดับปริญญาตรี อย่างน้อย 1 คน ปฏิบัติงานเต็มเวลา และแจ้งต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า หัวหน้าสำนักงานบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานของสำนักงานบัญชี ดูแลการให้บริการด้านบัญชีแก่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ส่วนผู้ทำบัญชี คือ บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และต้องสังกัดอยู่ในสำนักงานบัญชีที่มีการจดทะเบียนถูกต้อง สำหรับการตรวจสอบคุณภาพของสำนักงานบัญชี กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้กำหนดให้มีผู้ตรวจประเมิน ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีที่ยื่นขอรับรองคุณภาพ ทั้งนี้ การปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานบัญชีต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของการทำงานเต็มเวลา หมายถึง การปฏิบัติงานในสำนักงานแห่งใดแห่งหนึ่งเพียงแห่งเดียว และมีหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน สำนักงานบัญชีที่ผ่านการตรวจประเมินตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพจะได้รับหนังสือรับรองจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ซึ่งเป็นเอกสารรับรองคุณภาพมาตรฐานของสำนักงานบัญชี นอกจากนี้ สำนักงานบัญชีที่ได้รับการรับรองสามารถใช้เครื่องหมายรับรองคุณภาพซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดขึ้น เพื่อแสดงว่าสำนักงานบัญชีดังกล่าว ผ่านมาตรฐานที่กำหนด และได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2564; Imjai et al., 2023)

3.2 พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 เป็นกฎหมายที่กำหนดแนวทางและมาตรฐานสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย โดยแบ่งวิชาชีพบัญชีออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้เฉพาะวิชาชีพด้านการทำบัญชี และด้านการสอบบัญชีเป็น “วิชาชีพควบคุม” ซึ่งหมายความว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพทั้งสองด้านนี้ต้องเป็นสมาชิก หรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี ส่วนวิชาชีพในด้านอื่น ๆ ยังคงสามารถประกอบอาชีพได้โดยไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกหรือ

ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานดังกล่าว สำหรับผู้ที่ต้องการเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพบัญชี กฎหมายได้กำหนดให้มีสมาชิก 4 ประเภท ได้แก่ (กองกำกับบัญชีธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2560)

3.2.1 สมาชิกสามัญ ซึ่งต้องมีสัญชาติไทย อายุไม่น้อยกว่า 20 ปี และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางบัญชีหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งต้องไม่มีประวัติผิดจรรยาบรรณ ไม่มีประวัติอาชญากรรมร้ายแรง และไม่มีภาวะไร้ความสามารถหรือโรคที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบวิชาชีพ

3.2.2 สมาชิกวิสามัญ ซึ่งรวมถึงผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ยังรวมถึงชาวต่างชาติที่ต้องการเป็นสมาชิก โดยต้องเป็นพลเมืองของประเทศที่อนุญาตให้คนไทยสามารถประกอบอาชีพสอบบัญชีในประเทศนั้นได้

3.2.3 สมาชิกสมทบ เป็นกลุ่มที่อยู่ระหว่างการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางบัญชี หรือสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในสาขาที่เกี่ยวข้อง

3.2.4 สมาชิกกิตติมศักดิ์ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณูปการต่อวิชาชีพบัญชี โดยได้รับการเชิญจากคณะกรรมการของสภาวิชาชีพบัญชีให้เป็นสมาชิก

3.3 สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล หมายถึง การที่นักบัญชีมีทักษะ สถิติปัญญา ความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพบัญชี มีความเชี่ยวชาญในการคิดวิเคราะห์ และปฏิบัติงานด้านวิชาชีพบัญชีได้อย่างถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด (อริยา สรศักดิ์, 2562) ซึ่งสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลมีด้วยกันหลายด้านประกอบด้วย ดังนี้

3.3.1 ด้านความรู้ ความสามารถทางการบัญชี (Accounting Knowledge and Capability) หมายถึง ความเข้าใจด้านบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง ติดตามการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานรายงานทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน รวมถึงการวิเคราะห์ การตีความข้อมูลทางการเงิน และความสามารถในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องการบัญชี (จารุวรรณ แซ่เต๋ และคณะ, 2564)

3.3.2 ด้านความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชี หมายถึง การนำความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์พัฒนาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ กระบวนการ และวิธีการเพื่อสร้างการจัดการข้อมูลทางการบัญชีให้เป็นระบบ และรวดเร็ว โดยอาศัยเทคโนโลยีทางด้านโปรแกรมทางการบัญชีนำมาวิเคราะห์หรือการประมวลผล เมื่อมีโปรแกรมทางการบัญชี จะต้องเรียนรู้การใช้โปรแกรมทางการบัญชีให้ถูกต้องเพื่อทำให้ผลงานมีประสิทธิภาพ และรวดเร็วมากขึ้น ตัวอย่างประโยชน์ของเทคโนโลยีปัจจุบันนี้มีให้เห็นหลากหลายด้าน ทั้งด้านการศึกษาที่ใช้ระบบการลงทะเบียนเรียน ช่วยอำนวยความสะดวก การไม่ต้องต่อแถวลงทะเบียนเรียน การใช้คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือทำธุรกรรมการเงิน เช่น บริการฝากถอนเงิน การโอนเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความมั่นคง ด้านการคมนาคม การเช็คคินของสายการบิน เครื่องมือที่ทำให้สะดวกต่อลูกค้า ในรูปแบบการเช็คคินด้วยตนเอง ด้านวิศวกรรม และสถาปัตยกรรม เช่น การรับแรงสั่นสะเทือนของอาคารเมื่อเกิดแผ่นดินไหว จากการคำนวณและแสดงภาพสถานการณ์ใกล้เคียงความจริง สำหรับงานบัญชีมีการสร้างสรรค์และประยุกต์ใช้โปรแกรมการทำบัญชี โปรแกรมการคำนวณภาษี โปรแกรมคำนวณเงินเดือนใหม่ ๆ เข้ามาใช้งานแทนการคำนวณมือหรือการเขียนในสมุดรายวัน เป็นต้น (อริยา สรศักดิ์, 2562)

3.3.3 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561 สามารถแบ่งได้ดังนี้ (ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561, 2561)

1) ความซื่อสัตย์สุจริต คือ การประพฤติตนอย่างตรงไปตรงมา จริงใจในความสัมพันธ์ทั้งหมดในทางวิชาชีพ และทางธุรกิจ

2) ความเที่ยงธรรม และความเป็นอิสระ คือ การไม่ยอมให้ความอคติ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรืออิทธิพลอันเกินควรของบุคคลอื่นมาลบล้างการใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพ และทางธุรกิจ

3) ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ในงาน และการรักษามาตรฐาน ในการปฏิบัติงาน คือ การรักษาไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ และความชำนาญทางวิชาชีพในระดับที่รับรองได้ว่าลูกค้า หรือผู้ว่าจ้าง ได้รับบริการทางวิชาชีพพร้อมด้วยวิวัฒนาการล่าสุดในวิธีการเทคนิคการปฏิบัติงาน หรือตามกฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

4) การรักษาความลับ คือ การให้ความสำคัญกับความลับของข้อมูลที่ได้มาจากความสัมพันธ์ทางวิชาชีพ และทางธุรกิจ ดังนั้น จึงไม่พึงเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้กับบุคคลที่สาม โดยไม่ได้รับการอนุมัติ จากผู้มีอำนาจอย่างถูกต้อง และเฉพาะเจาะจง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิทางกฎหมาย สิทธิทางวิชาชีพ หรือเป็นหน้าที่ที่ต้องเปิดเผย และไม่นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ เพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือเพื่อบุคคลที่สาม

5) พฤติกรรมทางวิชาชีพ คือ การปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และหลีกเลี่ยง การกระทำใด ๆ ก็ตามที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความน่าเชื่อถือของวิชาชีพ และรับผิดชอบต่อ ผู้รับบริการ รับผิดชอบต่อผู้ที่เป็นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ ได้แก่ ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคล นิติบุคคล หรือสำนักงาน

6) ความโปร่งใส คือ การแสดงภาพลักษณ์ให้เห็นถึงการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ และมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ ไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความจริง อันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งสามารถติดตามตรวจสอบได้

3.3.4 ด้านกฎหมาย และมาตรฐานทางการวิชาชีพบัญชี หมายถึง ความรู้ด้านกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศจากสภาวิชาชีพบัญชี คำสั่งพระราชกฤษฎีกา และที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช 2543 พระราชบัญญัติวิชาชีพทางบัญชี พุทธศักราช 2547 พระราชบัญญัติประมวลรัษฎากร ข้อกำหนดทางภาษีอากร ข้อกำหนดกระทรวงต่าง ๆ และข้อกำหนดเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี (พิชญุตม์ ภาศักดิ์, 2563)

3.3.5 ด้านการจัดการภาษีออนไลน์บนระบบ E-Filing หมายถึง ความสามารถในการดำเนินการงาน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภาษีในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ ตามที่กรมสรรพากรให้บริการ ได้แก่ การยื่นแบบแสดงรายการภาษี และชำระภาษีออนไลน์ครบทุกแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ และทุกประเภทภาษี ได้แก่ แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะ (ธนวัฒน์ ไข่มุข, 2564)

3.3.6 ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Technology Apply Skills) หมายถึง การนำความรู้ ทางด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทั้งเครื่องมือ และระบบเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี เช่น การใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ระบบฐานข้อมูล และการจัดการข้อมูลการเงินในรูปแบบดิจิทัล เพื่อให้ตอบสนองต่อ ความต้องการทางเศรษฐกิจที่ซับซ้อน สามารถส่งข้อมูลที่รวดเร็ว ถูกต้องมากขึ้น และนำเสนอรายงานทางการเงินให้กับผู้บริหารอย่างถูกต้อง และทันเวลา (วสันต์ ครองมี และคณะ, 2563)

3.3.7 ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skill) หมายถึง ความสามารถในการสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งการสื่อสารภายในองค์กร เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทำงานเป็นทีม และการทำงานในองค์กรที่มีวัฒนธรรมองค์กรที่หลากหลาย เป็นต้น และการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกหรือลูกค้า เช่น การเจรจาต่อรอง และการประสานงานกับลูกค้า (นพฤทธิ์ มั่นมี, 2566)

3.3.8 ด้านการจัดการความเครียด (Stress Management Ability) หมายถึง ทักษะในการ ควบคุมจัดการกับความเครียดหรือภาวะอารมณ์ของตนเอง และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ทั้งอารมณ์ทางบวก

และทางลบให้เป็นไปตามที่สังคมยอมรับ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ การอดทนกับความเครียด (Stress Tolerance) และการควบคุมแรงกระตุ้น (Impulse Control) (อนุชา ฤทธิชัย, 2563)

3.3.9 ด้านความหลากหลายทางภาษา (Language Diversity Skills) หมายถึง ความสามารถในการสื่อสาร และเข้าใจได้ดี เมื่อมีโอกาสติดต่อประสานงานกับลูกค้าต่างประเทศ (ธารินทร์ ใจเอื้อพลสุข และกนกศักดิ์ สุขวัฒนสินธิ์, 2566)

3.3.10 ด้านความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญอยู่ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม จริยธรรม วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น และมีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ทันเวลา สามารถระบุข้อดี ข้อเสียของปัญหา มีการตัดสินใจอย่างรอบคอบ และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี รวมถึงการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (วรพล จันทะพันธ์ และคณะ, 2565)

3.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกลุ่มประชากร 2 กลุ่มขึ้นไป โดยทำการทดสอบเพียงครั้งเดียว ซึ่งการวิเคราะห์ความแปรปรวนที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายมี 2 ประเภท ดังนี้ (ชลิตา ตระกูลสุนทร, 2558)

3.4.1 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เป็นการศึกษาปัจจัยหรือแฟกเตอร์ (Factor) ที่มีผลทำให้ข้อมูลแตกต่างกันเพียงปัจจัยเดียว โดยที่ปัจจัยนั้นอาจมีหลายระดับ เรียกระดับต่าง ๆ ของปัจจัยว่าทรีตเมนต์ (Treatment) ดังนั้น จึงเป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับต่าง ๆ ของปัจจัยนั้น นิยมเรียกข้อมูลว่า ค่าสังเกต และหน่วยงานนับที่ให้ข้อมูลว่าหน่วยทดลอง (Experimental Unit) (ชลิตา ตระกูลสุนทร, 2558)

3.4.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way ANOVA) แตกต่างจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวหน่วยตัวอย่างภายในกลุ่มเดียวกันจะต้องมีความแตกต่างกันน้อยมาก เพื่อที่จะมั่นใจได้ว่าเมื่อเกิดความแปรปรวนในการทดลองจะนำไปสู่ข้อสรุปได้ชัดเจนว่าเป็นความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม แต่ในทางปฏิบัติอาจพบว่า การใช้หน่วยตัวอย่างที่เหมือนกันหรือมีความคล้ายคลึงกันจะเป็นไปได้ยาก ดังนั้น จึงอาจจะแบ่งหน่วยทดลองออกเป็นกลุ่ม ๆ เรียกว่า บล็อก (Block) โดยให้ภายในแต่ละบล็อก ประกอบไปด้วยหน่วยตัวอย่างที่มีความคล้ายคลึงกัน ส่วนในต่างบล็อกก็จะเป็นหน่วยตัวอย่างที่แตกต่างกัน และจำนวนหน่วยทดลองภายในแต่ละบล็อกจะได้รับทรีตเมนต์ต่าง ๆ ครบชุด (ชลิตา ตระกูลสุนทร, 2558)

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย ศึกษาสมรรถนะของนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ มีวิธีการดำเนินงานดังนี้

4.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ ด้านผู้ปฏิบัติงานบัญชี และศึกษาแนวคิด ทฤษฎีของสมรรถนะนักบัญชี และวิธีการวิเคราะห์สถิติ Two-way ANOVA

4.2 สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับประชากรจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า มีสำนักงานบัญชีที่จดทะเบียนจำนวน 3 แห่ง และอีก 2 แห่ง เป็นกิจการรับทำบัญชี ดังนั้น ประชากรจึงมี 5 แห่ง

4.3 สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการดำเนินการวิจัย และตรวจสอบเครื่องมือพร้อมหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ

4.4 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่นำส่งไปยังสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ แห่งละ 20 ชุด รวมเป็น 100 ชุด และได้แบบสอบถามตอบกลับมาจำนวน 91 ชุด จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

4.5 การใช้สถิติในการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) เป็นเทคนิคทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประชากรตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยสามารถทดสอบได้ในการทดลองเพียงครั้งเดียว ซึ่งช่วยให้ทราบว่าความแตกต่างของข้อมูลในแต่ละกลุ่ม เกิดจากปัจจัยที่ศึกษา การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง แสดงดังนี้

4.5.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way ANOVA) เป็นการศึกษาผลของสองปัจจัยพร้อมกัน โดยใช้แนวคิดของการแบ่งหน่วยทดลองออกเป็นกลุ่มย่อยที่คล้ายคลึงกัน เรียกว่า “บล็อก” (Block) เพื่อควบคุมความแปรปรวนภายในกลุ่ม ตัวอย่างในแต่ละบล็อกจะได้รับชุดของทรีทเมนต์ที่แตกต่างกันอย่างครบถ้วน ช่วยให้สามารถแยกผลกระทบของแต่ละปัจจัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในกรณีที่ไม่สามารถควบคุมความคล้ายคลึงของหน่วยตัวอย่างได้อย่างสมบูรณ์ (ชลิดา ตระกูลสุนทร, 2558) การใช้ ANOVA ทั้งสองประเภนี้จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงทดลอง โดยช่วยให้นักวิจัยสามารถสรุปผลได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และนำไปสู่ข้อเสนอแนะหรือการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.5.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล กลุ่มผู้ศึกษาได้นำสูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way ANOVA) โดยแสดงสูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ดังนี้

การหาค่า CM (Corrected of Mean)

$$CM = \frac{(\sum \sum x_{ij})^2}{n} \dots\dots\dots(1)$$

การหาค่า SST แทนความแปรปรวนรวมคำนวณได้โดย

$$SST = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c x_{ij}^2 - CM \dots\dots\dots(2)$$

การหาค่า SSA แทนความแปรปรวนระหว่างทรีทเมนต์ในแต่ละคอลัมน์ คำนวณได้โดย

$$SSA = \sum_{j=1}^c \frac{T_j^2}{n_j} - CM \dots\dots\dots(3)$$

การหาค่า SSB แทนความแปรปรวนระหว่างบล็อกในแต่ละแถว คำนวณได้โดย

$$SSB = \sum_{i=1}^r \frac{T_i^2}{n_i} - CM \dots\dots\dots(4)$$

SSE แทนความผันแปรภายในอื่น ๆ ที่ไม่ทราบสาเหตุ คำนวณได้โดย

$$SSE = SST - SSA - SSB$$

5. ผลการวิจัย

จากการศึกษาสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ มีผลการศึกษา แสดงดังนี้

5.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป จำแนกรายด้าน ดังนี้

5.1.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป จำแนกตามเพศผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เพศของผู้ตอบแบบสอบถามมีมากที่สุด ได้แก่ เพศหญิง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 98.90 รองลงมา ได้แก่ เพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10

5.1.2 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป จำแนกตามอายุผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ได้แก่ อายุ 30-39 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมา ได้แก่ อายุ 40-49 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 25.27 อันดับที่สาม ได้แก่ อายุ 20-29 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 และอันดับสุดท้าย ได้แก่ อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50

5.1.3 ข้อมูลทั่วไป จำแนกตามระดับการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ได้แก่ ระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 67.03 รองลงมา ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.37 และสุดท้าย ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60 ในส่วนของการศึกษาระดับปริญญาโท และสูงกว่าปริญญาโท ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถาม

5.1.4 ข้อมูลทั่วไป จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ประสบการณ์ ในการทำงานด้านบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ได้แก่ ช่วง 1-5 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 34.07 รองลงมา ได้แก่ ช่วง 6-10 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.37 อันดับที่สาม ได้แก่ ช่วง 11-15 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 17.58 อันดับที่สี่ ได้แก่ ช่วง 16-20 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.09 อันดับที่ห้า ได้แก่ ช่วง 21 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.49 และสุดท้าย ได้แก่ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.40

5.1.5 ข้อมูลทั่วไป จำแนกตามผลตอบแทนที่ได้จากการปฏิบัติงาน (ผลตอบแทนรายเดือน) พบว่า ผลตอบแทนรายเดือนจากการปฏิบัติงานมากที่สุด ได้แก่ 10,001-20,000 บาท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 67.03 รองลงมา ได้แก่ 20,001-30,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 20.88 อันดับที่สาม ได้แก่ ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 อันดับที่สี่ ได้แก่ 30,001-40,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 อันดับที่ห้า ได้แก่ 40,001-50,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10 และอันดับสุดท้าย ได้แก่ 50,000 บาทขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10

5.1.6 ข้อมูลทั่วไป จำแนกตามผลตอบแทนที่ได้จากการปฏิบัติงาน (ผลตอบแทนจากการปฏิบัติงานนอกเวลา) พบว่า ผลตอบแทนจากการปฏิบัติงานนอกเวลามากที่สุด ได้แก่ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 62.64 รองลงมา ได้แก่ 5,001-7,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 24.18 อันดับสุดท้าย ได้แก่ 10,001 บาทขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.59 และ 7,001-10,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.59

5.2 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ จำแนกรายด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.65 รองลงมา ได้แก่ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ด้านการจัดการความเครียด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 สมรรถนะด้านที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 รองลงมา ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ด้านกฎหมาย และมาตรฐานทางวิชาชีพบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ด้านความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ด้านความรู้ ความสามารถทางการบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ด้านการจัดการภาษีออนไลน์

บนระบบ E-Filing มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ตามลำดับ และสมรรถนะด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความหลากหลายทางภาษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68

5.3 ผลการวิเคราะห์สถิติ Two-Way ANOVA เพื่อตอบสนองสมมติฐานในการศึกษา ซึ่งสมมติฐานมีอยู่ 2 สมมติฐาน คือ

5.3.1 สมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลทั้ง 10 ด้าน มีผลต่อการคัดเลือกบุคลากรของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์หรือไม่

H_0 : สมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลทั้ง 10 ด้าน ไม่มีผลต่อการคัดเลือกบุคลากรของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์

H_1 : สมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลทั้ง 10 ด้าน มีผลต่อการคัดเลือกบุคลากรของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์

5.3.2 ช่วงอายุประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีมีผลต่อสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์หรือไม่

H_0 : ช่วงอายุประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีไม่มีผลต่อสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์

H_1 : ช่วงอายุประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีมีผลต่อสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์

ซึ่งแสดงการคำนวณ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบช่วงอายุประสบการณ์ และค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชี ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์

ช่วงอายุประสบการณ์ การทำงาน	ค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชี ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์										ผลรวม
	ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	ด้านที่ 3	ด้านที่ 4	ด้านที่ 5	ด้านที่ 6	ด้านที่ 7	ด้านที่ 8	ด้านที่ 9	ด้านที่ 10	
น้อยกว่า 1 ปี	13.50	14.00	20.00	15.00	15.25	15.50	18.50	18.75	11.75	17.00	159.25
1 - 5 ปี	16.48	16.28	18.34	16.17	16.90	16.62	17.55	17.34	10.79	16.76	163.24
6 - 10 ปี	16.65	16.08	18.31	16.38	16.92	16.19	17.62	17.46	9.23	16.81	161.65
11 - 15 ปี	16.38	15.94	17.94	16.19	16.44	15.19	17.38	17.56	10.31	16.31	159.63
16 - 20 ปี	15.27	15.91	17.91	16.09	16.73	15.64	17.18	17.09	9.82	15.73	157.36
21 ปีขึ้นไป	17.20	17.20	19.20	16.20	18.20	16.60	16.80	16.60	12.00	17.20	167.20
รวม	95.48	95.40	111.70	96.04	100.43	95.74	105.02	104.81	63.90	99.81	968.33

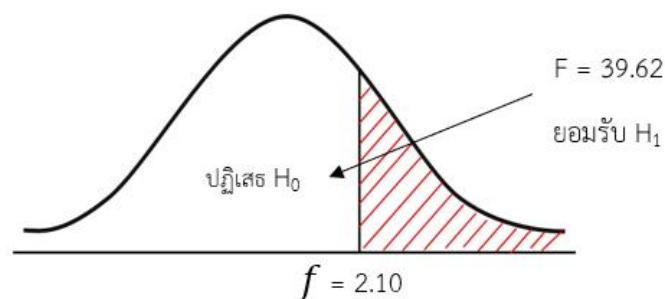
จากตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบช่วงอายุประสบการณ์ และค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ กลุ่มผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ เพื่อหาความแตกต่างว่าสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลทั้ง 10 ด้าน มีผลต่อการคัดเลือกบุคลากรของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์หรือไม่ และช่วงอายุประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีมีผลต่อสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์หรือไม่ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงการคำนวณดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าจากการคำนวณทางสถิติ Two-way ANOVA

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวมกำลังสอง (SS)	ผลรวมกำลังสองเฉลี่ย (MS)	ค่าตัวสถิติ (F)
ระหว่างทรีทเมนต์	9	243.92	27.10	39.62
ระหว่างบล็อก	5	6.12	1.22	1.79
ความคลาดเคลื่อน	45	30.78	0.68	
รวม	59	280.82		

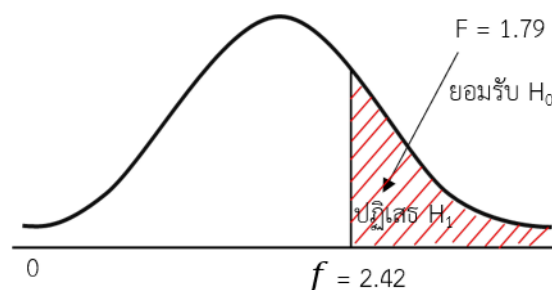
จากตารางที่ 2 แสดงค่าจากการคำนวณทางสถิติ Two-Way ANOVA ซึ่งการแจกแจงแบบ F ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่า F เปิดตาราง $f_{0.05,9,45} = 2.10$ และ $f_{0.05,5,45} = 2.42$ ซึ่งผลจากการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

5.3.1 สมมติฐานที่ 1 สมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลทั้ง 10 ด้าน มีผลต่อการคัดเลือกบุคลากรของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์หรือไม่ ในการคำนวณค่าสถิติ ค่า F ได้เท่ากับ 39.62 และได้ค่าวิกฤตจากตาราง $f_{0.05,9,45} = 2.10$ ซึ่งอยู่ในบริเวณยอมรับ H_1 ปฏิเสธ H_0 หมายถึง สมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลทั้ง 10 ด้าน มีผลต่อการคัดเลือกบุคลากรของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสามารถแสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

5.3.2 สมมติฐานที่ 2 ช่วงอายุประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีมีผลต่อสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์หรือไม่ ในการคำนวณค่าสถิติ ค่า F ได้เท่ากับ 1.79 และได้ค่าวิกฤตจากตาราง $f_{0.05,5,45} = 2.42$ ซึ่งอยู่ในบริเวณยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 หมายถึง ช่วงอายุประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีไม่มีผลต่อสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสามารถแสดงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 สรุปผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม จากการรวบรวมแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 91 ชุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง จำนวน 90 คน อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงอายุ 30-39 ปี จำนวน 42 คน ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน 61 คน ช่วงอายุประสบการณ์ในการทำงานด้านการบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 31 คน ค่าตอบแทนที่ได้จากการปฏิบัติงาน (ผลตอบแทนราย เดือน) ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ 10,001-20,000 บาท จำนวน 61 คน และค่าตอบแทนที่ได้จากการปฏิบัติงาน (ผลตอบแทนจากการปฏิบัติงานนอกเวลา) คือ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 57 คน

6.2 สรุปผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชี

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลของ สำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ จำแนกรายด้าน ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.65 รองลงมา ได้แก่ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ด้านการจัดการความเครียด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ด้านความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ด้านกฎหมาย และมาตรฐานทางวิชาชีพบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ด้านความสามารถ ในการใช้โปรแกรมบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ด้านความรู้ ความสามารถทางการบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ด้านการจัดการภาษีออนไลน์บนระบบ E-Filing มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 และด้านความหลากหลายทางภาษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 ตามลำดับ

6.3 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way ANOVA)

สรุปผลการศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way ANOVA) กับกลุ่ม ประชากรนักบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ สรุปได้ดังนี้

การทดสอบสมมติฐานที่ 1 ได้ค่าจากการคำนวณค่า F เท่ากับ 39.62 ได้ค่าวิกฤตเปิดตาราง $f_{0.05,9,45} = 2.10$ จึงบอกได้ว่าจากการคำนวณค่า $F = 39.62$ อยู่ในบริเวณปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ซึ่งหมายถึง สมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลทั้ง 10 ด้าน มีผลต่อการคัดเลือกบุคลากรของสำนักงานบัญชี ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การทดสอบสมมติฐานที่ 2 ได้ค่าจากการคำนวณค่า F เท่ากับ 1.79 ได้ค่าวิกฤตเปิดตาราง $f_{0.05,5,45} = 2.42$ จึงบอกได้ว่าจากการคำนวณค่า $F = 1.79$ อยู่ในบริเวณปฏิเสธ H_1 และยอมรับ H_0 ซึ่งหมายถึง ช่วงอายุประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีไม่มีผลต่อสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัล ของสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

7. การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 91 คน พบว่าประสบการณ์การทำงาน ด้านบัญชีอยู่ระหว่าง 1-5 ปี ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักบัญชีวัยทำงานที่อยู่ ในช่วงต้นถึงกลางของอาชีพนักบัญชี และมีคุณสมบัติเหมาะสมกับลักษณะงานในสำนักงานบัญชีอย่างแท้จริง ในส่วนด้านระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญสูงที่สุดกับด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.65 แสดงให้เห็นว่าทักษะ ด้านดิจิทัลเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในบริบทปัจจุบัน ซึ่งล้วนเป็นทักษะที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน

ทั้งนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความหลากหลายทางภาษา ซึ่งอาจสะท้อนถึงความต้องการหรือโอกาสในการใช้ภาษาอื่นในงานบัญชีที่ยังมีไม่มากนักในพื้นที่ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า สมรรถนะของนักบัญชียุคดิจิทัลทั้ง 10 ด้าน มีผลต่อการคัดเลือกบุคลากรในสำนักงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าสำนักงานบัญชีให้ความสำคัญกับความสามารถหลากหลายด้านในการพิจารณารับเข้าทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Imjai et al., (2023); นพฤทธิ์ มั่นมี (2566); ธารินทร์ ใจเอื้อพลสุข และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์ (2566) อย่างไรก็ตาม ผลการทดสอบยังพบว่า ประสิทธิภาพการทำงานไม่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนว่าแม้นักบัญชีจะมีประสิทธิภาพแตกต่างกัน แต่หากสามารถพัฒนาทักษะดิจิทัลและสมรรถนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ก็สามารถตอบสนองความต้องการของสำนักงานบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือจากสำนักงานบัญชีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่อนุเคราะห์ให้ข้อมูลในการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้ความรู้ และแนวทางในการดำเนินการวิจัย กลุ่มผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

9. เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2564). *ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี พ.ศ. 2564*. สืบค้น 17 มีนาคม 2568, จาก <https://www.dbd.go.th/data-storage/attachment/1d74254875aaf47a10ed33e4a.pdf>
- กองกำกับบัญชีธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2560). *สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547*. สืบค้น 17 มีนาคม 2568, จาก https://hiperc.sru.ac.th/pluginfile.php/146129/mod_data/intro/สัปดาห์ที่%20%20สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี%20พ.ศ.%202547.pdf
- ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561. (2561, 27 พฤศจิกายน), *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 135 ตอนพิเศษ 301 ง, หน้า 17-24.
- จารุวรรณ แซ่เต๋อ, ณัฐฉา ตันติเศรษฐ, และวราพร เปรมพาณิชย์กุล. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลกับความสำเร็จในการทำงานของผู้บริหารฝ่ายบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 3(5), 21-35.
- ชลิดา ตระกูลสุนทร. (2558). *สถิติเพื่อการวิจัย* (เอกสารประกอบการสอน). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม.
- ธนวัฒน์ ไช้หนู. (2564). *ประสิทธิภาพของการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านออนไลน์ในเขตกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธารินทร์ ใจเอื้อพลสุข และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์. (2566). แนวทางการพัฒนาสำนักงานบัญชีในยุคดิจิทัล. *วารสารการจัดการและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 10(1), 285-295.
- นพฤทธิ์ มั่นมี. (2566). *การพัฒนาสมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชีเพื่อรองรับกฎหมาย ข้อบังคับ และลัทธิประโยชน์ด้านภาษี ตามมาตรการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิชณุตม์ ภาศกิตติ. (2563). *คุณสมบัติของนักบัญชียุคใหม่ที่มีผลต่อการคัดเลือกรับนักบัญชีในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- วรพล จันทะขันธ, นาถนภา นิลนิยม, และชินภัทร คันธพนิต. (2565). ผลกระทบของทักษะนักบัญชีคุณภาพที่มีต่อประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคตะวันออก เฉียงเหนือ. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 14(1), 161-170.
- วสันต์ ครองมี, ปุณยวีร์ ยั่งดี, และพุดธิสรณ์ เกตุมรรค. (2563). ผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการด้านบัญชี จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้*, 2(1), 67-86.
- อนุชา ถาพยอม. (2563). ผลกระทบของความสามารถในการจัดการความเครียด และทักษะการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี. *วารสารนักบริหาร*, 40(1), 31-43.
- อริยา สรศักดิ์. (2562). *สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพสำนักงานบัญชี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- Imjai, N., Aujirapongpun, S., & Mahadi, N. (2023). The interplay of digital and management accounting competency to competitive performance in the open innovation era: A case of Thai micropreneurs. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 9(4), 100167.